

سورة الفاتحة

کتابخانه مرکزی
دانشگاه مازندران

دانشگاه مازندران

دانشکده علوم پایه

۱۳۸۰ / ۱۱ / ۲

015988

پایان نامه :

حل رسته‌ای دستگاه معادلات دیفرانسیل غیر خطی وابسته به زمان معمولی و جزیی به کمک توابع کنترل

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

اساتید راهنما:

دکتر علی وحیدیان کامیاد (استاد دانشگاه فردوسی مشهد)
دکتر حسن حسین زاده (استادیار دانشگاه مازندران)

تحقیق و تدوین:

سیدمهدی ربانی جلالی

پاییز ۱۳۸۰

۳۹۱۴۵

«بسمه تعالی»

دانشگاه مازندران
معاونت آموزشی
تحصیلات تکمیلی

«ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاعیه»

دانشکده علوم پایه

نام و نام خانوادگی: سید مهدی ربانی جلالی شماره دانشجویی: ۹ ۷۸۵۲۴۷۷
رشته تحصیلی: ریاضی کاربردی مقطع: کارشناسی ارشد سال تحصیلی: ۸۰-۸۱

عنوان پایان نامه: حل دستگاه معادلات دیفرانسیل معمولی و جزئی غیر خطی با کمک تراج
کنترل به وسیله برنامه ریزی غیر خطی

تاریخ دفاع: ۸۰/۷/۱۵

نمره پایان نامه (به عدد): ۱۸/۸۵

نمره پایان نامه (به حروف): هجده و سه و پنج سو صد

هیأت داوران

استاد راهنما: آقای دکتر علی وحیدیان کامیاد

استاد راهنما: آقای دکتر حسن حسین زاده

استاد مدعو: آقای دکتر قاسم علیزاده افروزی

استاد مدعو: آقای دکتر رضا عامری

نماینده تحصیلات تکمیلی: آقای دکتر دوستعلی مزده

امضاء

امضاء

امضاء

امضاء

امضاء

تشکر و قدردانی :

خدای را سپاس، که سرانجام پس از ماه‌ها و روزها تلاش، موفق به انجام این مهم شدم.

در اینجا لازم می‌دانم از استاد عزیز جناب آقای دکتر علی وحیدیان کامیاد به خاطر ارائه کلی روند کار کمال تشکر را داشته باشم همچنین از آقای دکتر حسن حسین زاده به خاطر راهنمایی و پشتیبانی نهایت تشکر را دارم.

از دوستان عزیزی که در رفع و ارائه عناوین کمک زیادی کرده‌اند از جمله آقایان مصطفی محقق‌نژاد، محمد استاد رحیمی، مهندس عباس اسماعیل‌جامی قدردانی می‌نمایم.

با تشکر از آقای حسین مکرم که زحمت حرفه‌پیمایی این پایان‌نامه را به عهده داشتند.

در آخر از مادر و همسر مهربانم به خاطر دلگرمی‌هایشان و بازنگری مطالب تشکر می‌نمایم.

کشتی شکستگانیم ای باد شرطه بر خیز

باشد که باز بنیم دیدار آشنا را

تقدیم به روح بزرگ شهید محمد جواد سادو

فهرست مطالب

عنوان

صفحه	عنوان
۱	۱-۱- برنامه ریزی خطی
۴	۲-۱- برنامه ریزی غیرخطی
۶	۳-۱- کنترل و کنترل بهینه
۹	۴-۱- معادلات دیفرانسیل معمولی
۱۵	۵-۱- دستگاه معادلات دیفرانسیل جزئی
۱۸	۶-۱- مطالبی از آنالیز عددی

فصل دوم:

۲۱	۱-۲- حل دستگاه معادلات دیفرانسیل معمولی غیرخطی با کمک تابع کنترل
۲۴	۲-۲- گسسته سازی مسئله ۲-۱-۲
۲۶	۳-۲- ساختار زوجهای قابل قبول
۲۶	۴-۲- حل دو مثال با ارائه برنامه کامپیوتری

فصل سوم:

۳۹	۱-۳- حل دستگاه معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی با کمک تابع کنترل به وسیله برنامه ریزی غیرخطی
۴۰	۲-۳- مسئله اساسی کنترل
۴۲	۳-۳- گسسته سازی مسئله ۲-۲-۳
۴۴	۴-۳- تبدیل مسئله ۲-۳-۷ به مسئله برنامه ریزی غیرخطی
۴۵	۵-۳- ساختار جوابهای قابل قبول
۴۵	۶-۳- حل دستگاه معادلات دیفرانسیل شبه خطی با مشتقات جزئی با کمک برنامه ریزی غیرخطی
۴۶	۷-۳- مسئله اساسی کنترل
۴۸	۸-۳- گسسته سازی مسئله ۷-۷-۳
۵۰	۹-۳- تبدیل مسئله ۳-۸-۶ به صورت برنامه ریزی غیرخطی
۵۱	۱۰-۳- ساختار جوابهای قابل قبول و ارائه یک جواب قابل قبول برای آنها
۵۱	۱۱-۳- ارائه چند مثال از الگوریتمهای بالا

فصل چهارم:

- ۷۰ ۱-۴- ارائه یک برنامه کامپیوتری جدید برای درونیابی و بالابردن دقت تقریب
- ۷۰ ۲-۴- درونیابی مثلثاتی
- ۷۹ ۳-۴- بالابردن دقت و کاهش خطا با کمک برونابی ریچاردسون
- ۸۰ ۴-۴- حل معادله دیفرانسیل معمولی مرتبه n : با کمک برنامه ریزی خطی
- ۸۱ ۴-۵- سیستمهای قطبی دارای چند ورودی و چند خروجی (MIMO) و حل آنها به روش برنامه ریزی خطی
- ۸۲ ۴-۶- روش خطا در مسائل حل شده در فصلهای ۲ و ۳

فصل پنجم:

- ۸۵ ۵-۱- خلاصه فصلهای ۲ و ۳
- ۸۵ ۵-۲- حل دستگاه معادلات دیفرانسیل معمولی غیرخطی با کمک تابع کنترل
- ۸۸ ۵-۳- حل دستگاه معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی با کمک تابع کنترل و حل با برنامه ریزی غیرخطی
- ۹۲ مراجع
- ۹۳ چکیده انگلیسی

چکیده :

در این پایان نامه سعی شده است تا با کمک روشهای آنالیز عددی و آنالیز حقیقی و استفاده از نظریه معادلات دیفرانسیل معمولی و جزیی روش جدید برای حل دستگاههای معادلات دیفرانسیل معمولی و جزیی با کمک تابع کنترل ارائه شود. در این پایان نامه اساس کار کنترل پذیری یک دستگاه معادلات است که با توجه به نظریه کنترل و کنترل بهینه و با کمک L^p ها این کار انجام می شود.

از جمله نکاتی که بایستی ذکر شود، اگر در مسئله ای نرم در ارتباط با آن مسئله مقدار صفر داشته باشد به جواب دقیق رسیده ایم و نیازی به استفاده از توابع کنترل نداریم اما اگر نرم در ارتباط با آن مسئله مقدار صفر یا تقریباً صفر نداشته باشد با کمک توابع کنترل، مسئله مورد نظر را کنترل پذیر کرده و سپس دستگاه معادلات دیفرانسیل را اعم از معمولی و جزیی که می توانند به صورت خطی و یا غیرخطی باشند را حل نمود.

در این پایان نامه خطای مسائلی که جوابهای دقیق داشته اند به صورت یک شکل و توضیحات مربوطه در فصل ۴ ارائه شده است.

برنامه های موجود در پایان نامه را به زبان پاسکال (V7) و برای رسم و حل معادلات برای جوابهای دقیق از نرم افزارهای Curveexpert 1.3 و MATLAB (V 5.3) استفاده شده است.

در اینجا لازم است بیان شود که چون دستگاههای غیرخطی را با نرم افزار LINGO حل می کنیم و لذا جوابهای بهینه موضعی به دست می آید و تنها حالاتی که جواب بهینه مطلق به دست می آیند در حالات خطی است.

فصل اول

(۱-۱) تعاریف و مقدمات :

(۱-۱-۱) برنامه‌ریزی خطی : فرآیند به دست آوردن بهترین نتیجه (برای مثال مقدار کمینه یا بیشینه) برای یک مسأله با شرایط داده شده (قیدها) بهینه‌سازی نامیده می‌شود. چنین فرآیندی برای جستجوی بهینه به مبحث برنامه‌ریزی ریاضی متعلق است که به عنوان شاخه‌ای از تحقیق در عملیات (شاخه‌ای از ریاضیات که جهت تصمیم‌گیری به کار برده می‌شود) دسته‌بندی شده است و مسایل را طوری طرح‌ریزی می‌کند که بهترین جواب به دست آید. برنامه‌ریزی خطی (LP) شاخه‌ای از برنامه‌ریزی ریاضیات، کاربردهای فیزیکی و صنعتی و تجاری بسیار دارد. [۵].

(۱-۲-۲) مسأله برنامه‌ریزی خطی : مسأله برنامه‌ریزی خطی زیر را در نظر

$$\min Z = c_1x_1 + \dots + c_nx_n \quad \text{بگیرد:}$$

s.t.

$$\begin{cases} a_{m1}x_1 + \dots + c_{m1}x_n \geq b_1 \\ \vdots \\ a_{m1}x_1 + \dots + a_{mn}x_n \geq b_m \\ x_1, \dots, x_n \geq 0 \end{cases} \quad (۳-۱-۱)$$

در اینجا $c_1x_1 + \dots + c_nx_n$ تابع هدف است که باید بهینه شود با حرف Z نشان می‌دهیم.

اثر c_1, \dots, c_n ضرایب هزینه بوده و x_1, x_2, \dots, x_n متغیرهای تصمیم‌گیری هستند که

باید مشخص شوند. نامساوی $\sum_{j=1}^n a_{ij}x_j \geq b_i$ ، i امین محدودیت را نشان می‌دهد. ضرائب a_{ij} به

ازای $i=1, \dots, m$ و $j=1, \dots, n$ را ضرائب فنی می‌نامند. ضرائب فنی ماتریس محدودیت A

را تشکیل می‌دهد.

بردار ستونی که i امین مؤلفه‌اش b_i است، و بردار سمت راست نامیده می‌شود، حداقل مقدار مورد نیاز را برای برقراری تساوی نشان می‌دهد. محدودیت‌های $x_1, \dots, x_n \geq 0$ محدودیت‌های نامنفی هستند که مجموعه از متغیرهای x_1, \dots, x_n که در تمام محدودیت‌ها صدق کند را نقطه شذنی یا بردار شذنی می‌نامند. مجموعه تمام چنین نقاطی ناحیه شذنی یا فضای شذنی را تشکیل می‌دهد.

حالت‌هایی که در يك مسئله کمینه سازی پیش می‌آیند:

۱- جواب بهینه متناهی منحصر بفرد: اگر جواب بهینه متناهی منحصر بفرد باشد، آن وقت در یک نقطه رأسی واقع می‌شود.

۲- جواب‌های بهینه متناهی دگرین: در این حالت دو نقطه گوشه‌ای x_1^* و x_2^* مانند هر نقطه پاره خطی که آنها را بهم وصل می‌کند بهینه هستند.

۳- جواب‌های بهینه متناهی: در ناحیه شذنی جواب بی‌کران و مقدار جواب بهینه نامتناهی است.

۴- ناحیه شذنی تهی: در این حالت سیستم معادلات و یا نامعادلات که ناحیه شذنی را تشکیل می‌دهند ناسازگار است. [۵]

(۱-۱-۱) تعبیر شذنی: مسأله برنامه‌ریزی خطی زیر را در شکل استاندارد در

نظر بگیرید

$$\min Z = cx$$

s.t.

$$Ax = b$$

$$x \geq 0$$

(۱-۱-۱)

که در آن A یک ماتریس $m \times n$ است که زامین ستون آن با a_j نشان داده می‌شود. مسئله

(۱-۱-۱) مثال را می‌توان چنین بازنویسی کرد.

$$\min \sum_{j=1}^n c_j x_j$$

s.t .

$$\begin{cases} \sum_{j=1}^n a_j x_j = b \\ x_j \geq 0, j = 1, \dots, n \end{cases} \quad (7-1-1)$$

بردارهای a_1, \dots, a_n مفروض است، می‌خواهیم اسکالرهایی نامنفی x_1, x_2, \dots, x_n را طوری پیدا کنیم که $\sum_{j=1}^n a_j x_j = b$ و $\sum_{j=1}^n c_j x_j$ کمینه شود. به هر صورت، توجه دارید که مجموعه بردارهای به شکل $\sum_{j=1}^n a_j x_j$ که در آن $x_1, x_2, \dots, x_n \geq 0$ مخروطی است که توسط بردارهای a_1, \dots, a_n به وجود آمده است. بنابراین مسأله جواب‌شدنی دارد اگر و فقط اگر بردار b در این مخروط قرار بگیرد. [۵]

(۷-۱-۱) نقاط رأسی : مفهوم نقاط رأسی نشر مهم ویژه‌ای در تئوری برنامه‌ریزی خطی بازی می‌کنند. یک نقطه x در مجموعه محدب X نقطه رأسی گفته می‌شود. اگر x را نتوان به صورت ترکیب محدب اکید دو نقطه متمایز در X نوشت. [۵]

قضیه (۸-۱-۱) قضیه نمایش در حالت کلی :

فرض کنید $X = \{x: Ax \leq b, x \geq 0\}$ یک مجموعه (چند وجهی) ناتهی باشد. پس مجموعه نقاط رأسی ناتهی و دارای تعداد متناهی عضو، نظیر x_1, \dots, x_k است. به علاوه، مجموعه جفتهای رأسی تهی است اگر و فقط اگر X کران‌دار باشد. اگر X بی‌کران باشد، پس مجموعه جفتهای رأسی ناتهی است و دارای تعداد متناهی بردار نظیر d_1, \dots, d_l است. گذشته از این $\bar{x} \in X$ اگر و فقط اگر آن را بتوان به صورت ترکیب محدبی از x_1, \dots, x_k به علاوه ترکیب نامنفی از d_1, \dots, d_l نوشت، یعنی :

$$\begin{cases} \bar{x} = \sum_{j=1}^n \lambda_j x_j + \sum_{j=1}^l \mu_j d_j \\ \sum_{j=1}^k \lambda_j = 1 \\ \lambda_j \geq 0 \quad j=1, \dots, k \\ \mu_j \geq 0 \quad j=1, \dots, l \end{cases} \quad (1-1-1)$$

. [5]

(1-1-1) جهت های دور شونده و رأسی : مجموعه

$D = \{d : Ad < 0, 1, d=1, d \geq 0, d \neq 0\}$ مجموعه جهت های دور شونده X را مشخص می کنند.

جهت های رأسی X دقیقاً نقاط رأسی D است. بدیهی است که به علت محدودیت نرمال،

جهت $d \in D$ را نمی توان به صورت ترکیب خطی مثبتی از دو جهت متمایز نوشت اگر و فقط

اگر آن را نتوان به صورت ترکیب محذب اکیدی از دو جهت متمایز D نوشت. [5]

(2-1) برنامه ریزی غیر خطی :

(1-2-1) تعریف : فضای اقلیدسی را به صورت

$$E^n = \{x = (x_1, \dots, x_n) \mid x_j \in \mathbb{R}, 1 \leq j \leq n\} \quad (2-2-1)$$

(3-2-1) پیوستگی : تابع $f: E^n \rightarrow E$ در $\bar{x} \in E^n$ پیوسته گوئیم اگر :

$$\forall \epsilon > 0, \exists \gamma > 0 (\forall \bar{x} \in E^n, \|y\| < \gamma) \Rightarrow \|f(\bar{x} + y) - f(\bar{x})\| < \epsilon \quad (4-2-1)$$

فراروی E^n پیوسته گویند اگر f روی همه نقاط $x \in E^n$ پیوسته باشد. [6]

(5-2-1) مشتق : تابع $f: E^n \rightarrow E$ را در نقطه $\bar{x} \in E^n$ مشتق پذیر گویند اگر یک تابع

$g: E^n \rightarrow E^n$ وجود داشته باشد به طوری که :

$$\forall d \in E^n \text{ s.t. } Z(t, d) = \frac{f(\bar{x} + td) - f(\bar{x}) - tg'(\bar{x})d}{t} \quad (6-2-1)$$

و یا

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(\bar{x} + td) - f(\bar{x})}{t} = g'(\bar{x})d. \quad (7-2-1)$$

اگر $d_j = e_j$ ، بردار یک مؤلفه زام آن برابر یک است و بقیه مؤلفه هایش صفر

هستند) داریم:

$$[۶] \cdot \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(\bar{x} + te_j) - f(\bar{x})}{t} = g'(\bar{x})e_j \quad (۸-۲-۱)$$

(۹-۲-۱) تعریف : چنانچه $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(\bar{x} + te_j) - f(\bar{x})}{t}$ وجود داشته باشد گوئیم مشتق

پاره‌ای f نسبت به x_j در \bar{x} وجود دارد که آنرا با نماد $\frac{\partial f(\bar{x})}{\partial x_j}$ نمایش می‌دهیم. [۶]

(۱۰-۲-۱) تعریف : اگر همه مشتقات پاره‌ای f در \bar{x} موجود باشند بردار گرادیان را

به صورت زیر تعریف می‌کنیم و با نماد $\nabla f(\bar{x}) = \left(\frac{\partial f(\bar{x})}{\partial x_1}, \dots, \frac{\partial f(\bar{x})}{\partial x_n} \right)'$ نشان می‌دهیم. [۶]

قضیه (۱۱-۲-۱) : اگر $f: E^n \rightarrow E^1$ در $\bar{x} \in E^n$ مشتق پذیر باشد آنگاه f در \bar{x} پیوسته است

و همه مشتقات پاره‌ای آن در \bar{x} وجود دارند. [۶]

قضیه (۱۲-۲-۱) : فرض کنید $f: E^n \rightarrow E^1$ ، در \bar{x} مشتق پذیر باشد اگر برای برخی

$d \in E^n, d \neq 0$ داشته باشیم $\nabla f'(\bar{x})d < 0$ و $T > 0$ وجود دارد به طوری که:

$$[۶] f(\bar{x} + td) < f(\bar{x}), \forall t, 0 \leq t \leq T$$

نتیجه (۱۳-۲-۱) : فرض کنید $f: E^n \rightarrow E^1$ در \bar{x} مشتق پذیر باشد اگر $\nabla f(\bar{x}) = 0$ آنگاه

بردار $d \in E^n$ و اسکالر $T > 0$ وجود دارند به طوری که:

$$[۶] f(\bar{x} + td) < f(\bar{x}), \forall t, 0 < t \leq T$$

اثبات: کافی است قرار دهیم $d = -\nabla f(\bar{x})$ آنگاه:

$$\nabla f'(\bar{x})d = -\nabla f'(\bar{x}) \nabla f(\bar{x}) = -\left\| \nabla f(\bar{x}) \right\|_p^2 < 0$$

(۱۴-۲-۱) تعریف : فرض کنید $S \subseteq E^n$ و $f: S \rightarrow E^1$ ، x^* را حداقل ساز سراسری f

روی S گویند اگر $\forall x \in S, f(x^*) \leq f(x)$ ، $\forall x \in S, f(x^*) \geq f(x)$ کلی یا مطلق تابع f روی S گویند. [۶]

(۱۵-۲-۱) تعریف : $x^* \in S$ یک حداقل ساز موضعی است اگر

$$\exists \delta > 0, \forall x \in S, \|x - x^*\| \leq \delta, f(x^*) \leq f(x)$$

$x^* \in S$ به صورت: $\exists \delta > 0, \forall x \in S, \|x - x^*\| \leq \delta, f(x^*) \geq f(x)$ بیان می‌شود. [۶]

قضیه (۱۶-۲-۱) : فرض کنید $f: E^n \rightarrow E^1$ بر روی E^n مشتق پذیر باشد اگر x^* یک

حناقل ساز موضعی (سراسری) در E^n باشد. آنگاه $\nabla f(x_*) = 0$ [۶]

(۱-۲-۱) ساختار ریاضی برنامه ریزی غیرخطی مقید :

مسئله برنامه ریزی غیرخطی مقابل را بررسی می کنیم

$$\begin{aligned} \min & f(x) \\ \text{s.t.} & \begin{cases} h_1(x) = 0 \\ \vdots \\ h_m(x) = 0 \\ g_1(x) \leq 0 \\ \vdots \\ g_p(x) \leq 0 \end{cases} \quad (18-2-1) \\ & x \in \Omega \subseteq E^n \end{aligned}$$

که $m \leq n$ و توابع f, h_i, g_j برای $i=1, \dots, m$ و $j=1, \dots, p$ پیوسته اند و همیشه فرض می کنیم مشتق جزئی مرتبه دوم پیوسته نیز داشته باشند. برای تعریف ساده تر، ما بردارهای $h=(h_1, \dots, h_m)$ و $g=(g_1, \dots, g_p)$ را تعریف می کنیم و (۱۸-۲-۱) را به

$$\begin{aligned} \min & f(x) \quad \text{صورت:} \\ \text{s.t.} & \begin{cases} h(x) = 0 \\ g(x) \leq 0 \\ x \in \Omega \end{cases} \quad (11-2-1) \end{aligned}$$

می نویسیم. [۶]

(۱-۳-۱) کنترل و کنترل بهینه:

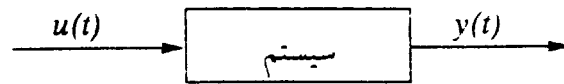
(۱-۳-۱) تعریف : حالت سیستم در هر لحظه t مجموعه ای است با کمترین تعداد

شرایط اولیه $x_1(t), \dots, x_n(t)$ که جهت تعیین رفتار سیستم برای همه زمانهای $t > t_0$,

هنگامی که ورودی سیستم برای $t > t_0$ شناخته شده است کافی می باشد.

متغیرهای x_1, \dots, x_n به متغیرهای حالت معروف هستند. آنها را می‌توان به عنوان محورهای مختصات یک فضای n بعدی به نام فضای وضعیت در نظر بگیریم. هر وضعیت سیستم به وسیله یک نقطه در این فضای وضعیت نشان داده می‌شود. [۱]

(۲-۳-۱) تعریف : با تقریب‌های مناسب و با مولفه‌های دلخواه، اغلب رفتار دینامیکی یک سیستم را با یک معادله دیفرانسیل مرتبه n ام می‌توان توصیف نمود. در حالت کلی معادله دیفرانسیل مرتبه n ام که یک ورودی و یک خروجی دارد (بینید شکل (۳-۳-۱)) و یک معادله دیفرانسیل وابسته به صورت زیر دارد:

شکل (۳-۳-۱)

$$a_n D^n y + a_{n-1} D^{n-1} y + \dots + a_1 D y + a_0 y = b_m D^m u + b_{m-1} D^{m-1} u + \dots + b_0 u \quad (۴-۳-۱)$$

که $u(t)$ ورودی و $y(t)$ خروجی است. در حالت کلی: $n \geq m$ که در این صورت سیستم سره نامیده می‌شود. در غیر این. اگر $m > n$. سیستم ناسره نامیده می‌شود.

وقتی ورودی و شرایط اولیه $y(0)$ و $y'(0), \dots, y^{(n)}(0)$ داده شوند، پاسخ خروجی $y(t)$

از حل (۴-۳-۱) به دست می‌آید. [۲]

(۵-۳-۱) تعریف : در نظریه کنترل مدرن معمولاً از نمادهای زیر استفاده می‌کنند،

$$y^{(0)} = \frac{dy}{dt}, y^{(1)} = \frac{d^2 y}{dt^2}, \dots, y^{(n)} = \frac{d^n y}{dt^n} \quad (۴-۳-۱)$$

نوشته شده و فرض می‌شود که مقادیر زیر معلومند:

بنابراین $x_1 = y, x_2 = y', \dots, x_n = y^{(n-1)}$ حال اگر تعریف کنیم:

از (۴-۳-۱) $x_n' = -a_n x_1 - \dots - a_1 x_n + u$ و $x_i' = x_{i+1}, \dots, x_{n-1}' = x_n$ که آن را به صورت

معادله دیفرانسیل ماتریسی برداری زیر می‌توان نوشت:

$$\begin{pmatrix} x_1' \\ \vdots \\ x_n' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ -a_n & \dots & \dots & -a_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} u \quad (۶-۳-۱)$$